

Gedragprotocol Jenaplanschool De Kwakel.

Elk kind zou zich op school veilig moeten voelen, zodat hij/zij zich optimaal kan ontwikkelen. Om dit te kunnen realiseren is een juiste sfeer en (een gevoel van) veiligheid een vereiste.

Wat is pesten

Pesten gebeurt telkens opnieuw tegen dezelfde persoon (stelselmatig).

- Bij pesten is er sprake van ongelijkheid (in macht, kracht of sociale status)
- Pesten gebeurt met opzet

Er zijn verschillende vormen van pesten, waaronder:

- Fysiek, slaan, duwen, schoppen
- Materieel: het kapot maken of afpakken van iemands eigendommen
- Verbaal: uitschelden, steeds opnieuw vervelende opmerkingen maken
- Buiten sluiten, leugens of geruchten verspreiden
- Digitaal pesten: alle vormen van pesten die online plaatsvinden.

Gevolgen van het pesten

Wanneer er in een groep gepest wordt, ondervinden alle groepsleden daar negatieve gevolgen van. Naast de slachtoffers ervaren ook de pesters, de klasgenoten die er niet direct bij betrokken zijn (buitenstaanders), leerkrachten en ouders negatieve gevolgen wanneer er gepest wordt in de groep. Deze negatieve gevolgen beperken zich niet alleen tot de basisschool, maar werken door tot ver na het bereiken van de volwassenheid.

Signalering

Het is niet altijd makkelijk om pesten vroegtijdig te signaleren. Toch zijn er signalen die erop kunnen duiden dat een kind gepest wordt. Dit is echter niet altijd het geval. Toch is het van belang om als ouders en stamgroepleiders alert te zijn op gedragsveranderingen, omdat veel van onderstaande signalen vooral in de thuissituatie, maar ook op school zichtbaar kunnen zijn. Bij een vermoeden is het altijd verstandig om contact met de stamgroepleider op te nemen om uw vermoedens te bespreken.

Signalen in thuis- en schoolsituatie die kunnen duiden op pestgedrag zijn:

Het kind

- Is bang om naar school te gaan
- Wil om onduidelijke redenen thuis blijven
- Wil niet volgens de normale route naar school
- Klaagt dat hij/zij zich niet lekker voelt
- Raakt steeds spullen kwijt
- Komt thuis met kapotte of vieze kleren
- Trekt zich terug, is stil
- Is angstig of gespannen
- Is zijn/haar eetlust kwijt
- Heeft nachtmerries, kan niet slapen
- Heeft onverklaarbare blauwe plekken of verwondingen

- Is snel boos, verdrietig, lastig
- Is vaak alleen, brengt geen vriendjes mee naar huis
- Weigert te vertellen wat er aan de hand is

Aanpak

Helaas wordt er op elke school gepest, dus ook bij ons op school. Stamgroepleiders spelen een belangrijke rol in de aanpak van het probleem. Zij dienen signalen van pesten te herkennen in de klas en hoe sneller deze worden opgemerkt en er wordt ingegrepen, des te beter het lukt om erger te voorkomen. Dit doet wij op de Kwakel met het inzetten van onderstaand beschreven preventieve hulpmiddelen, te weten:

Preventief

Positive Behavior Support (PBS)

Doordat wij op school een veilige omgeving met de juiste sfeer nastreven, hebben wij gekozen voor een 'methode' die constructieve, relatieversterkende activiteiten nastreeft. Het '**zoeken naar kansen**' en die benutten als die zich voordoen. Met andere woorden, op zoek naar positieve benadering en beloning. Om hier serieus mee om te gaan, hebben wij als school gekozen voor PBS. Bij PBS richt men zich op het creëren van een omgeving die het leren bevordert en gedragsproblemen voorkomt. Dit doet men door zich te focussen op goed gedrag i.p.v. slecht gedrag.

Waarom Pestpreventie met Positive Behavior Support op de Kwakel?

- Het is een schoolbrede aanpak vanuit gedeelde waarden
- Een geïsoleerde aanpak in de klas is veel minder krachtig dan die door alle, in school werkende professionals wordt vormgegeven.
- Het is voor iedereen (leerlingen, stamgroepleiders etc.).
- Het vertaalt de basiswaarden van de school naar pro sociaal gedrag
- Het creëert een veilige, positieve leeromgeving
- Er vindt een structurele bekrachtiging van gewenst gedrag plaats
- Er zijn duidelijke consequenties voor ongewenst gedrag
- Er vindt gedragsregistratie en sturing op gedrag plaats

PBS leidt bij ons op school tot de volgende in te zetten acties:

Stopteken

Door de gehele school is er een stopsignaal afgesproken, waarmee de kinderen kunnen aangeven dat ze willen dat bepaald gedrag moet stoppen. Als dit signaal niet werkt dan is de afspraak dat het kind naar de dichtstbijzijnde volwassene loopt om hulp bij het conflict te vragen. Dit stopsignaal wordt na elke vakantie weer even opgefrist in elke stamgroep.

Gouden weken

De eerste weken van het nieuwe schooljaar ligt de nadruk in elke stamgroep op de groepsvorming. Hierbij maken wij gebruik van werkvormen/energizers die gericht zijn op het vormen van een sociaal krachtig en veilig leer- en leefklimaat.

Omgangsregels

Ook maakt elke stamgroep in de eerste weken van het nieuwe schooljaar omgangsregels voor de eigen stamgroep. Deze regels worden door de kinderen zelf opgesteld en komen aan de muur te hangen.

Gedurende het schooljaar kunnen de stamgroepleider en de kinderen elkaar aanspreken op het naleven van deze regels.

Kinderen en hun sociale talenten

Op school gebruiken wij de methode 'Kinderen en hun sociale talenten'. In deze methode ligt de nadruk op het vermogen van kinderen om adequaat te handelen in sociale situaties. Niet alleen over je voegen naar de anderen; de groep, de maatschappij. Sociale competentie is ook invloed uitoefenen op je omgeving. Het gaat daarbij om evenwicht.

Deze methode is gekoppeld aan Scol. Dit is een programma dat wij twee keer per jaar invullen en welke ons inzicht geeft in de ontwikkeling van de sociale competenties van de kinderen. In de bovenbouw vullen de leerlingen deze ook in

Kindgesprekken

De stamgroepleider voert een aantal keren per jaar een gesprek met de leerlingen, waarbij het welbevinden van het kind centraal staat.

Curatief

Wat als er toch gepest wordt.

Toch kan het zomaar voorkomen dat er toch gepest wordt. In een dergelijke situatie zullen de volgende stappen ondernomen worden:

A. De leerkracht

1. Wanneer het pesten plaatsvindt in groepsverband, praat de stamgroepleider eerst met de gepeste en later met de pester apart. Vervolgens organiseert de leerkracht een gesprek tussen leerlingen of groep en probeert tot goede afspraken te komen.
2. De stamgroepleider bespreekt direct het vervolgtraject indien het pesten zich herhaalt.
3. De stamgroepleider praat indien nodig met de klas. Dit is belangrijk in verband met het herstellen van de groeps sfeer en om te benadrukken welke verantwoordelijkheid ieder groeps lid heeft.
4. De stamgroepleider zal contact opnemen met ouders.
5. Indien het probleem zich herhaalt, meldt de stamgroepleider het gedrag aan de directeur. De gebeurtenissen en de gemaakte afspraken zijn terug te vinden in Esis.

B. De directeur

1. De directeur neemt de rol van de stamgroepleider over, bij herhaling van het pestgedrag en wanneer het pesten, het groepsverband overstijgt.
2. Zij heeft zo nodig een gesprek met de gepeste en de pester apart of organiseert direct een gesprek tussen beiden.
3. In het contact met de pester is het doel driedig, namelijk:
 - confronteren
 - mogelijke achterliggende problematiek op tafel krijgen
 - helderheid geven over het vervolgtraject bij herhaling van pesten.
4. In het contact met de gepeste wordt gekeken of hij sociaal gedrag vertoont, waardoor hij een gemakkelijk doelwit vormt voor pesters.
5. Zij adviseert zo nodig, zowel aan de pester als de gepeste, hulp.
6. Zij stelt alle betrokken ouders op de hoogte wanneer er sprake is van recidief gedrag, verzoekt hen om met hun kind te praten en stelt hen op de hoogte van het vervolgtraject.
7. Zij bespreekt de mogelijkheden tot hulp met de ouders.

Zij koppelt alle informatie weer terug naar de stamgroepleider en zorgt dat dit in het leerlingvolgsysteem is opgenomen.

C. Time-out of schorsing

Wanneer de tot nu toe gevolgde procedure geen blijvende vruchten afwerpt, kan er een time-out gegeven worden of een schorsing van een dag. Daarna kan de pestende leerling voor de duur van vijf dagen geschorst worden.

D. Schoolverwijdering

Wanneer de leerling ondanks alle inspanningen van de betrokken partijen koppig blijft volharden in het ongewenste pestgedrag liggen er geen perspectieven meer tot verandering. De school kan en wil geen verantwoordelijkheid meer nemen voor de veiligheid van de overige leerlingen. Er rest de school niets anders dan de procedure tot schoolverwijdering op te starten.